

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 30. 11. 2021

SKVĚLÁ RECYKLOVATELNOST OBALU NEMUSÍ BÝT NUTNĚ IDEÁLNÍ

Jaká je uhlíková stopa potravin a obalů, či jak má vypadat klimaticky optimální obal, byly hlavním tématem diskuse skupiny odborníků INICIATIVA21.

Pracovní skupina odborníků INICIATIVA21 je organizována Českou asociací oběhového hospodářství (ČAObH) www.caobh.cz. Je složena ze zástupců výrobců potravin či drogistických a kosmetických výrobků, mezi něž patří například Nestlé, Madeta, Olma, Danone, Procter & Gamble. Odborné názory doplňují zástupci Asociace českého tradičního obchodu, Státního zdravotního ústavu nebo společnosti EKO-KOM.

„V současné době pracujeme s členy naší asociace na vhodných řešeních pro snižování negativních dopadů na životní prostředí a na snižování množství odpadu. Hlavním původcem komunálního odpadu je odpad z obalů v objemu 1,23 milionu tun za rok. 76 % těchto použitých obalů je vytríděno a předáno k využití nebo dotřídění na dotřídovacích linkách. Míra dotřídění pro recyklaci těchto obalů mimo plast je na úrovni 96 %. U plastů je to okolo 40 %.“ uvádí Miloš Kužvart, výkonný ředitel ČAObH a dodává: *„Konstrukce obalu je nesmírně důležitá nejen pro zachování kvality daného výrobku, ale ve fázi ukončení životního cyklu výrobku také pro snadnou recyklaci a splnění všech požadovaných norem.“*

Téma obalových materiálů a následného zpracování obalových odpadů je pro všechny členy skupiny INICIATIVA21 důležité téma. Výrobci uvádějící své produkty do oběhu musí podle zákonných norem hradit stanovené poplatky za používané obaly, které jsou po použití sbírány kolektivním systémem EKO-KOM, následně tříděny a pak nejlépe recyklovány. Čím snáze je obal recyklovatelný tzn. dále využitelný, o to nižší poplatky výrobci platí. Snahou je proto používat takové obaly, aby byly ve všech parametrech funkční, a přitom cenově příznivé jak pro výrobce, tak pro spotřebitele. Každý spotřebitel totiž hradí v ceně zakoupeného výrobku i poplatek za sběr a další zpracování obalového odpadu z tohoto výrobku.

Ovšem skvělá recyklovatelnost obalu nemusí být nutně ideální, pokud by vedla k nárůstu vzniku potravinového odpadu. Například v důsledku zkrácení záruční doby, nebo pokud by vedla k vyšší produkci CO₂ při distribuci v důsledku hmotnosti nebo objemu.

Je třeba brát také v úvahu skutečnost, že navýšení procenta sběru určitého obalu nemusí být nejvhodnější, pokud v jeho důsledku vznikne více CO₂, než kolik se ho uspoří díky navýšení samotné recyklace či využití. Pokud se zaměříme pouze na technologický proces recyklace obalu, pak nemusí být ideální skutečnost, kdy při recyklaci vzniká více CO₂, než kolik by se ušetřilo jeho energetickým využitím.

Klimatický optimální obal je ten, který za sebou zanechává co nejnižší karbonovou stopu. Tzn. co nejnižší produkci CO₂ při výrobě obalu a jeho přepravě k výrobcí potravin nebo kosmetiky a následně při přepravě výrobku do domácnosti. Přidáme také produkci CO₂ při výrobě potravin, které se staly potravinovým odpadem. Celkový součet doplňuje CO₂ vzniklé nebo uspořené při nakládání s obalovým odpadem.

Informace k hodnocení vlivu obalu na udržitelnost podle produkce CO₂ mohou výrobci využívat již nyní. Každý má informace o vlastní výrobě, logistice, funkčnosti obalů, které postačují pro odhad produkce CO₂ v celém řetězu až po domácnost. Nemusí mít ovšem dostatečné informace o vlivu obalu na vznik potravinového odpadu přímo v domácnosti. Také zatím nemají dostatečné informace k odhadu produkce CO₂ během nakládání s odpadem z obalu. Aktuálně výrobci dostávají informace o úsporách CO₂ v důsledku recyklace a využití odpadu z jejich obalů jako celkový součet za všechny obaly uvedené na trh.

INICIATIVA21 se shodla, že cílem je vytvoření detailnější mapy, která umožní výrobcům hodnotit vliv jejich rozhodnutí o změně obalu na „jejich“ produkci CO₂, a tak kvalifikovaně posoudit dopad změny na udržitelnost.